RETTSÉGI VIZSGA • 2006. október

ELEKTRONIKAI ALAPISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2006. október 24. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok sz	záma
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTÉRIUM

Elektronikai alapismeretek — emelt szint jel:

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak nem programozható számológép használható!

A teszt jellegű kérdéseket a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani!

A feladatok megoldása a felügyelőtanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk az azonosító jelet!

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A behelyettesítés indokolt esetben normál alakban történjen. A végeredményt a következő formátumban kell megadni:

kiszámítandó mennyiség = számérték x mértékegység (pl. $R = 1.5 \text{ k}\Omega$).

A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent.

A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

Az íráshoz kék színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy "Piszkozat" és egy "Tisztázat" készül folyamatos oldalszámozással.

írásbeli vizsga 0631 2 / 8 2006. október 24.

Teszt jellegű kérdések

Maximális pontszám: 40

1.) A táblázatnak egy ohmos ellenálláson fellépő teljesítmény áramfüggését kell kifejeznie. Az ellenállás értéke nem változik. Egészítse ki a táblázatot! (4 pont)

I (mA)	5	10	20	40	80
P (mW)			400		

2.) Határozza meg egy l = 20 m hosszúságú, d = 0,5 mm átmérőjű, ρ = 1,75 $10^{-8}~\Omega\cdot$ m fajlagos ellenállású huzalból készült tekercs egyenáramú ellenállását! (3 pont)

R =

3.) Határozza meg az l = 20 cm hosszúságú vezetőben indukálódó feszültséget, ha a vezető B = 0,8 T indukciójú homogén mágneses térben v = 2 m/s sebességgel halad, és a mágneses erővonalakkal α = 60^{0} szöget zár be! (3 pont)

 $U_i =$

4.) A táblázatnak a kondenzátor áramának frekvenciafüggését kell kifejeznie. A feszültség effektív értéke nem változik, a kondenzátor ideálisnak tekinthető. Egészítse ki a táblázatot! (4 pont)

f (Hz)	100	200	400	800	1600
I (µA)			20		

5.) Határozza meg egy U_{eff} = 230 V, f = 50 kHz szinuszos váltakozó feszültség pillanatnyi értékét a periódus kezdetétől számított t = 2 ms idő múlva! (4 pont)

u =

6.) Határozza meg egy párhuzamos RC kapcsolás impedanciáját! (4 pont) Adatok: R = 300 Ω , X_C = 400 Ω

Z =

7.) Rajzoljon egyutas egyenirányító kapcsolást! A kapcsolásnak tartalmaznia kell hálózati transzformátort, pufferkondenzátort és terhelő ellenállást is. (3 pont)

8.) Rajzoljon kisfrekvenciás jelek erősítésére alkalmas műveleti erősítős invertáló alapkapcsolást! Az erősítőnek 1 db műveleti erősítőt, 3 db ellenállást és 2 db csatoló kondenzátort kell tartalmaznia. (3 pont)

9.) Számítsa ki az A_u = -100 feszültségerősítésű, R_{be} = 4 k Ω bemeneti ellenállású, R_t = 2 k Ω ellenállással terhelt erősítő teljesítményerősítését! (3 pont)

$$A_p =$$

10.) Határozza meg a negatívan visszacsatolt erősítő feszültségerősítését, ha a nyílthurkú erősítés $A_u = -100$, a visszacsatoló tag átviteli tényezője pedig $\beta = -0.1$! (3 pont)

$$A_{uv} =$$

11.) Írja fel az alábbi logikai függvény algebrai alakját! A legnagyobb helyértékű változót "A"-val jelölje! (3 pont)

$$F^4 = \Sigma^4 (0, 4, 5, 8, 12)$$

$$F^4 =$$

12.) Rajzolja le a J-K tároló szimbolikus rajzjelét, és töltse ki az igazságtáblázatát! (3 pont)

J	K	Q^{n+_1}

Azonosító								
jel:								

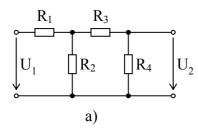
Feladatsor

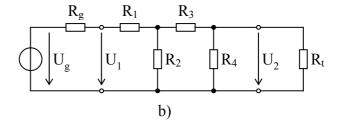
Maximális pontszám: 60

1. feladat

Maximális pontszám: 15

Négypólus jellemzők számítása

Adatok:

$$R_1 = R_2 = 75 \Omega$$

$$R_3 = R_4 = 150 \Omega$$

$$U_g = 2 V$$

$$R_g = 50 \Omega$$

Feladatok:

a) Határozza meg az a) ábra szerinti négypólus "H" paramétereit a megadott paraméteregyenletek alapján!

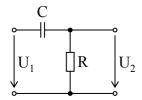
$$U_1 = H_{11} \cdot I_1 + H_{12} \cdot U_2$$
  $I_2 = H_{21} \cdot I_1 + H_{22} \cdot U_2$

b) Határozza meg a b) ábra szerinti kapcsolásban az illesztett terhelést biztosító terhelő ellenállás (R_t) értékét!

2. feladat

Maximális pontszám: 15

Frekvenciafüggő feszültségosztó számítása

Adatok:

$$= 10 \text{ k}\Omega$$
  $U_1 = 1 \text{ V}$ $f = 20 \text{ Hz}$

Feladatok:

- a) Határozza meg viszonyszámként az osztó feszültségerősítését (A_u)!
- b) Határozza meg a kondenzátor kapacitív reaktanciáját (X_C)!
- c) Határozza meg a kondenzátor kapacitását (C)!
- d) Határozza meg U_2 és U_C értékét, majd rajzolja meg a feszültségek jellegre helyes vektorábráját!
- e) Számítsa ki az osztó fázistolását (φ)!

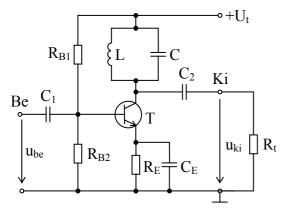
Azonosító								
jel:								

B = 100

3. feladat

Maximális pontszám: 15

Szelektív erősítő fokozat számítása

Adatok:

 $U_t = 6 \text{ V}$ $I_{C0} = 1 \text{ mA}$ $U_{BE0} = 0.6 \text{ V}$ $U_{CE0} = 5 \text{ V}$

A rezgőköri tekercs egyenáramú ellenállása a munkapont-beállítás szempontjából elhanyagolható.

A tranzisztor paraméterei az adott munkapontban:

 $h_{11E} = 2.4 \text{ k}\Omega$

 $h_{21E} = 96$

 $h_{22E} = 20 \mu S$

A párhuzamos rezgőkör adatai:

 $f_0 = 100 \text{ kHz}$

L = 1 mH

 $R = 50 \text{ k}\Omega$ (a rezgőkör párhuzamos veszteségi ellenállása)

A terhelés:

 $R_t = 25 \text{ k}\Omega$

Feladatok:

- a) Határozza meg a munkapont-beállító ellenállások (R_{B1}, R_{B2}, R_E) értékét! (Az R_{B2} ellenállás áramát a bázisáram értékének tízszeresére vegye!)
- b) Határozza meg a rezgőköri kapacitás (C) értékét!
- c) Határozza meg a feszültségerősítést (Au0) rezonanciafrekvencián!
- d) Határozza meg az erősítő sávszélességét (B)!

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:															
--	-------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4. feladat Maximális pontszám: 15

Kombinációs hálózat tervezése

Adott a logikai függvény sorszámos alakja:

$$F^4 = \Pi^4 (1, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 15)$$

Feladatok:

- a) Egyszerűsítse a konjunktív függvényt grafikus módszerrel! A legnagyobb helyértékű változót A-val jelölje!
- b) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényt NOR kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.
- c) Hozza létre a függvény diszjunktív sorszámos alakját! Egyszerűsítse a diszjunktív függvényt grafikus módszerrel!
- d) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényt NAND kapukkal! A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

A 44-1	ÖSSZESEN eli vizsgarész pontszáma	100 100		100	
				100	
<u> </u>	<u> </u>	15			
Feladatsor	3.	15		60	
	2.	15			
	1.	15			
	12.	3			
	11.	3			
	10.	3			
	9.	3			
	8.	3			
Teszt	7.	3		40	
	6.	4			
	5.	4			
	4.	4			
	3.	3			
	2.	3			
	1.	4		pontszama	pontszama
temakor	a feradat sorszama	pontszám	pontszám	pontszáma	
témakör	a feladat sorszáma	maximális	elért	a témakör maximális	a témakör elért

	javító tanár	
Dátum: .		

Teszt
Feladatsor

javító tanár	jegyző
Dátum:	Dátum: